

צמיאה נבשי

גליון 24

מועדי כניסת השבת

מוצאי שבת	הדלקת נרות
ירושלים: 5.15	ירושלים: 4.00
תל-אביב: 5.16	תל-אביב: 4.14
חיפה: 5.14	חיפה: 4.03
ביתר עילית: 5.15	ביתר עילית: 4.14
רבינו תם: 5.52	

הנץ החמה: 6.20
סוף זמן ק"ש למג"א: 8.16
סוף זמן ק"ש לגר"א: 8.52
סוף זמן תפילה למג"א: 9.20
סוף זמן תפילה לגר"א: 9.44

פרשת וישלח תשע"ג - דברות קודש מאת הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

"ויבא יעקב שלם עיר שכב" (ל"ג יח)

מי שמחזיר אנשים בתשובה פותחים לו את כל הדלתות ומוסרים לו את כל המפתחות...

רבינו מסביר בתורה כ"ז על הפסוק "ויבא יעקב שלם עיר שכב", איתערותא של בחינת "לעובדו שכב אחד" (צפניה ג) הוא ע"י שלום, ושלוה הוא ע"י בחינת יעקב שהוא הארת פנים.

דהיינו שכשיעקב הגיע לשכב, ששם היו הרוצחים הכי גדולים הוא הגיע עם הארת פנים, עם כאלה פנים מאירות, נהייתה כזו התעוררות בעיר, כולם רצו לעשות תשובה, לשמור שבת, לזרוק את העבודות זרות, לצאת מתאוות ממון ולהתחיל לעבוד את ה'. יעקב אבינו כבר תיקן להם תחומין, תיקן להם מטבע, תיקן להם מרחצאות, וכל דבר שיעקב אמר להם לעשות היה קדוש בעיניהם, כמו שמסביר רבינו (בתורה כ"ג) "כשבא יעקב לשכב נתתקן אמונה, וזה סוד 'מטבע תיקן' שתיקן תאוות ממון, וכשתיקן תאוות ממון, נתתקן פגם עבודה זרה, וזה 'מרחצאות תיקן להם', כמו שכתוב 'ותרד בת פרעה לרחוץ' ודרשו חז"ל לרחוץ מגילולי בית אביה".

וכך מסביר הרמב"ן מה כאב ליעקב בעת שאמר לשמעון ולוי "עכרתם אותי", כי למעשה אנשי שכב כבר עמדו לעשות תשובה אמיתית, כל אנשי שכב התחילו לחזור בתשובה, הם ראו את יעקב ובניו כמלאכים, כאנשים רמי מעלה, כל שכב התבטלה בפניהם, כאב ליעקב שהנה אם כבר קיבלו תחומין, וכבר תיקן להם מטבע, זה נקרא שכבר יצאו קצת מתאוות ממון, ואם תיקן להם מרחצאות, הרי כבר קצת התרחצו מעבודה זרה, ולכן "עכרתם אותי"! רצייתו להחזיר את כולם בתשובה, והרסתם את כל מה שרצייתו, כי זו היתה כל התקווה שלי.

כל תקוות הגאולה זה לגייר את כל העולם, להחזיר את כל העולם בתשובה, אין בושא גדולה מזו שאדם חי בדור ואינו מחזיר אותם בתשובה! כל דור שלא מחזיר את העולם בתשובה כאילו הוא בעצמו מחטיא אותם. הדבר הכי גדול זה להחזיר אנשים בתשובה, הרב"ה רצה שילכו בכל הארץ מדן ועד באר שבע ממטולה ועד אילת ויחזירו אנשים בתשובה, כמו שמובא בזוהר הקדוש "זכאה מאן דאחיד בידא דחייבא", מי שמחזיר אנשים בתשובה אומר הזוהר הקדוש אין שער סגור בפניו, פותחים לו את כל השערים ואת כל הנתיבות, פותחים לו את כל הדלתות, מוסרים לו את כל המפתחות, אדם הולך ומחזיר בתשובה ה' מתכבד בו, ה' מתכבד בו בכל עלמין, בכל העולמות "ראו איזה אדם יש לי, אדם שמחזיר אנשים בתשובה".

באמת הדבר הכי גדול זה להחזיר אנשים בתשובה, אבל איך עושים את זה? איך זוכים לזה? רק אם אדם יזכה להדרת פנים ויהיו לו פנים מאירות, יהיה לו פנים קדושות, שרק יסתכלו על הפנים שלו ומהפנים לבד יתעוררו בתשובה, כמו שמספרים על רבי אהרן הגדול מקרלין שכתוב על המצבה שלו, ששמונים אלף אנשים הוא החזיר בתשובה, איך הם חזרו? מה הוא הלך ומסר שעורים והרצאות? אלא הם רק ראו את הפנים המאירות שלו, את ההדרת פנים שלו, כולם חזרו בתשובה.

ולזכות להדרת פנים, להארת פנים, אומר רבינו בתורה כ"ז זה רק ע"י לימוד הגמרא הקדושה כי אי אפשר להחזיר אנשים בתשובה אם אין שכל ואין דעת. אדם צריך שיהיה לו שכל גדול כמו שהרב"ה אומר "רצייתו שיהיה לכם שכל כזה גדול שכבר כמה דורות לא היה כזה שכל", בואו ולא נחמיץ את הרצונות של הרב"ה, בואו נעשה את רצון הרב"ה, הרב"ה לא רוצה שנסתובב סתם. ברגע שאדם ילמד גמרא ילמד פוסקים, הוא יקבל כזה אור יהיה לו את הש"ע ריבוא נהורין, כולם ירוצו אחריו כולם יזרקו את האפיקורסות שלהם, יתורצו להם כל הקושיות, הוא יבוא עם כזה אור עם כזה הארת פנים עם כזו קרינה "חכמת אדם תאיר פניו", אנשים רואים כזה אור, כזה אושר כזו שמחה על הפנים אז חוזרים בתשובה, מה אנשים רוצים? אנשים רוצים שמחה זה מה שהם רוצים וברגע שהם רואים שהשמחה נמצאת אצל אחד שלומד תורה אצל אחד שלומד פוסקים ופניו מאירות כמו שמש כולם חוזרים בתשובה.

עיקר לימוד התורה זה ללמד לאחרים, כמו שכתוב "ותן בליבנו...ללמוד וללמד" זה העיקר, ברגע שאדם יודע תורה, חייב ללמדה לאחרים. הצדיק האמיתי לא לומד אף פעם בשביל עצמו, הוא רק לומד בכדי ללמד תורה לאחרים. התורה שהאדם לומד נמדדת לפי כמה חסד וכמה מסירות נפש שהוא מוכן לעשות בשביל ללמד אחרים. אחרי שאדם למד 8 שעות 10 שעות הוא חייב להראות שיש לו את הכח, את האור ואת העוז להחזיר בתשובה, זה עיקר הפועל היוצא מכל הלימוד, כל אחד יכול להחזיר אלפים אלפים בתשובה, קבוצה של מאה איש יכולים להחזיר אלף אנשים בתשובה, תוך כמה שנים כל עם ישראל יעשו תשובה. ואם נתחיל להחזיר בתשובה אז גם אומות העולם יחזרו בתשובה, המטרה שלנו זה להחזיר את כל העולם בתשובה, אפילו את הגויים. זה מה שה' אוהב, ה' מחכה שתחזיר את כל עם ישראל בתשובה, את כל אומות העולם בתשובה "וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ, יכירו וידעו כל יושבי תבל..." בשביל מה אמרים את זה? בשביל מה אמרים את הפסוקים האלה? צריך לקרב את הכי מרוחקים. שכולם יקראו בשם ה' - אפילו גויים. אבל קודם נחזיר את היהודים. אם נתחיל עם היהודים נוכל להחזיר גם את הגויים, כולם יעשו תשובה ויתקרבו לאמונת ישראל לעבדו שכב אחד.

הזמירות של שבת נותנות את השמחה והחיות לכל השבוע

"ויחן פני העיר". בפסוק הזה ישנו סוד נוסף, בששת ימי השבוע למדת, עבדת, נסעת להחזיר בתשובה? עכשיו הגיעה שבת אל תעשה כלום רק תשיר לה, וזה הפירוש "ויחן" שיעקב עשה להם חניה, הוא לימד אותם לא לצאת בשבת מהבתים "תשבו בשבת, תשירו בשבת"! ונתנים לאדם יום אחד בשבוע לשיר לה, הגיעה שבת תשב עם הילדים, תשיר עם הילדים, תלמד איתם, שהילדים יראו מה זה עונג שבת, זה יעשה כזה קידוש ה' בעולם בכל העולמות, בכל הספירות, אדם שר שירי שבת, שומעים את זה בכל העולם בכל המדינות וזה מעורר את הנשמות לחזור בתשובה, אדם יושב בחדרי חדרים ושר שירים לה' כל הנשמות שומעים את הזמירות שלו את הניגונים שלו.

"ושבת עד ה' אלוהיך" תשב בבית תשיר שירי שבת, תראה שכל העולם חוזר בתשובה רק מהשירים של שבת, מהניגונים של שבת יחזרו אנשים בתשובה. אדם יושב בשבת ושר שירי שבת, זה הזמן שהילדים מקבלים את היראת שמים הם רואים את האבא יושב בנחת, שר מזמר, נהיה להם כזה טוב על הלב כזה רוגע זה כל החיות שלהם זה כל השמחה שלהם ע"י זה לא מעניין אותם מה שיש ברחוב, לא מעניין אותם ההבלים שיש ברחוב, מה ילד צריך יותר מזה? הוא צריך לראות אבא מחייך, רגוע, אבא שר, אבא מנגן, וישובים לפחות שעתים בשולחן שבת ושירים, זה החיות של הילד לכל השבוע. נתחיל להיות יהודי פשוט, המינימום של יהודי זה זמירות שבת, בלי זה הוא לא מתחיל להיות יהודי, הילד רואה שהאבא לא שר בשבת, לא לומד איתו, אין לו מה לעשות בבית, בסוף ייצא לתרבות רעה ח"ו, הוא לא קולט קדושה, הוא לא קולט טהרה. אדם לא יודע מה זה זמירות של שבת, עם זמירות של שבת אפשר להחיות מתים כמו שמסופר על רבי מרדכי שחיבר את הפיוט "מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים", הבן שלו נפטר בליל שבת אחרי הדלקת נרות, ר' מרדכי ביקש לשים את הילד בסלון על הספה כדי שישמע את הזמירות והתחיל לשיר את "חי זקוף מך" והבן התעורר לחיים!. כשמגיע שבת ואדם שר את כל הזמירות הוא מחיה את כולם, כולם מתחיים, כולם שמחים כולם מאושרים כי הזמירות של שבת נותנות את השמחה והחיות לכל השבוע.

תפילה לעני

מאת מורנו הרב שליט"א

רבונו של עולם כל יכל אשר לא יצטר מטר מזמח ופני לשפר לבי פמים לפני ותן לי כח ללכת יומם ולילה ללא הרף וללא לאות להחזיר את כל עם ישראל בתשובה כמו שכתוב בתנ"ך דבי אליהו, אלו הלכו הסנהדרין לבית אל וללויש לתרבו ולירושלים לא היו נהרגים שבעים אלף מירשאל ולא היו ישראל נופלים למעשים מענים ומשנים ח"ו לכן תן לנו כח ללכת ללא הרף בכל ארץ ישראל מדן ועד באר שבע ממטולה ועד אילת ויתקן בנו הפסוק: נתן לנו כח ולאין אויב עממה ורבה ויעשו נערים ויגעו ויבחרים פשוט יפשו ויקו ה' יחליפו כח ועלו אבר כפשימים ירוצו ולא יגעו ויכלו ולא ייגעו... (שע"י מא כ"ט ל"א)

ואזכה שבשעה שאלך ואפע תרד כל המרפכה הקדושה לפני וירד אריה שבמרפכה עם שלש מאות ושבעים אלף אריות ונשר שבמרפכה עם שלש מאות והמשים אלף נשרים וישאו אותי על כנפי נשרים וישאנו האריות על כל אלו וינסו למנע אותי או להחליש את דעתי ח"ו כמו שכתוב אריה שאג מי לא יירא וכתוב אחרי ה' ילכו פאריה וישא אדלג על כל המהדרים ואעבר את כל המכשולים בקלי קלות כהרף עינה הצדיק יסוד עולם הנקרא פהרף עין ואזכה ללכת וליטע בקדושה ובטהרה בשמירת עינים מחולטת ולא לראות שום אשה זרה ח"ו בדרך ולא שום ילדה זרה ח"ו ולא ייגע לעולם כי כל מי שהוא עיף ויגע סימן שאינו ירא אלקים כמו שכתוב ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים ואזכה שראו הברית יסע לפני כמו במסעות בני ישראל במדבר ובכות ארבעת המינין שהם פרי עץ הדר כפת תמרים שלשה הדסים ושני ערבות וימשכו עלי בכל נסיעותי שבעת ענין כבוד וישמרו אותי ויבצרו אותי ואת כל עם ישראל מכל יד ואזכה להעלות את כל המקומות שאסע בהן לקדשת ירושלים ויעלו לשרשן לאבן השיתוף ואזכה שכל נסיעותי והלכותי יהיו בבחינת הליכות הפה"ח הגדול לקדש קדשים לאבן שיתוף

- הציונים בעלון נתרמו ע"י הנדיב יעקב פלג בן מזל בשיתוף הצייר יהושע וייסמן לרפואת רחל ציונה בת לאה תח"י
- הצלחת הרב והרבנית שליט"א
- לעילוי נשמת סולטנה ז"ל מבורך בן סולטנה ז"ל מסעודה ע"ה
- לעילוי נשמת סולטנה בת מסעודה ע"ה
- יעקב בן שרה להצלחה ורפואה שלמה
- אברהם משה בן רבקה רייזל הי"ו לזרע בר קיימא
- חיה טובה בן רחל תח"י לזרע בר קיימא
- מזל טוב למש" דילבסקי לרגל שמחת בר המצוה של נחמן בן אודל הי"ו
- ישר כח גדול לכולל ברסלב אילת על התרומה לעלון

בני מלך

גודל מעלת ההתמודדות

שאינ לתאר.

עצה נוספת היא הצעקה לה, ובצעקה לה יש שתי בחינות. כי שנינו באבות (ג, יד):

"הוא היה אומר: חביב אדם שנברא בצלם, חיבה יתירה נודעת לו שנברא בצלם, שנאמר: 'בצלם א-לוקים עשה את האדם', חביבין ישראל שנקראו בנים למקום, חבה יתירה נודעת להם שנקראו בנים למקום, שנאמר: 'בנים אתם לה' א-לוקיכם', והביאור הוא כך, יש אדם שהכל כל כך מצויץ אצלו, ונפלא אצלו, הכל נהדר אצלו, עליו נאמר חביב אדם שנברא בצלם, יש לו צלם אלוקים, הוא לומד ומתפלל, הכל נפלא לו - אז זה מצויץ. אבל, יש צעקה אחרת יותר עמוקה, מה קורה כשהוא נמצא במצב קשה? באיזה כוח אז הוא משתמש? או אז הוא צועק - אבא! - ה' אתה אבא שלי, אין לי כלום בעולם רק אתה, רק אתה יכול להושיע אותי, אל תשכח שאני הבן שלך. זאת כבר בחינה אחרת של בנים למקום. עם הצעקה הזאת הוא מגיע למקום יותר גבוה מצלם אלוקים. בנים למקום זה כבר שם "הויה" וזה יותר גבוה משם אלוקים. ה' אוהב גם את המקומות הכי נמוכים. ואת האנשים הכי נמוכים. גם אם עם ישראל עשה חלילה את כל העברות בעולם אבל זה הילדים שלו, זה הבן שלו, זה התינוק שלו, ה' אוהב אותו אפילו עם מה שקרה לו, הוא לא יכול לעזוב אותו - בנים הם למקום".



אור עצום. עם הביטול אפשר לצאת מ'ארור' ל'ברוך'. כשאדם מבטל את עצמו הוא עושה כזה נחת רוח בשמים

כתוב בפרק שישי מתוך השמונה פרקים של הרמב"ם שהקב"ה לא יודע ממה הוא נהנה יותר, הוא לא יודע במה הוא חפץ יותר, במעשיהם של הצדיקים או במעשיהם של הרשעים, שהכוונה כמובן לחוזרים בתשובה - שעוזבים את הרשעות שלהם. אין לדעת האם הש"י נהנה יותר מהצדיקים, שהם תמיד צדיקים ועושים לו נחת רוח כזו עצומה, או מאלה שמתמודדים, ויש להם כאלה ייסורים כל דקה כי כל התאוות בתוכם.

יש צדיקים שהם נולדו עם תכונות כאלה, עם דבקות כזאת, עם נקיות כזאת, ויש כאלה שנולדו מתוך קליפות נוראיות, אבל הם נאבקים, הם רוצים לצאת מזה, מה שזה עושה בשמים זה דבר עצום ונורא. זה תענוג להיות צדיק. אבל אלה שנולדו עם תכונות ורצונות של רשעים הם מתענים, הם סובלים, יש להם ייסורים גדולים על כל דבר שהם עושים. אז זה שהם עושים את זה בכאלה ייסורים זה חביב לפני המקום. הייסורים שלהם מקרבים אותם אל ה', לה' יש כזאת נחת רוח שלא תתואר.

והעצה לזה היא הביטול, כי כשאדם זוכה לביטול, אז הוא לא צריך יותר כלום כי בעצם ברגע שאדם כלום, האלוקות מתלבשת בו והוא נהיה הכל. בזה שהוא כלום הוא לא מפסיד כלום, הוא רק מרוויח שכל האור האלוקי מתלבש בו ויש בו צלם אלוקים והוא נהיה כזה מאיר וכזה חכם וכולם רק אוהבים אותו, ורק רצים אחריו כי יש לו כזה

פרפראות התורה

בארץ ישראל. תאמר שהוא בא אלי מכה ישיבת ארץ ישראל? (אפשר שזכות מצות הישיבה בארץ ישראל תהיה בעזרתו?)

שואל על-כך רבי שמואל מוהליבר: לכאורה תמוה הדבר, שיעקב אבינו, המעיד על עצמו - "עם לבן גרתי ותרתי"ג מצות שמרתי" (רש"י) - יפחד מפני עשו, אחיו הרשע, משום שהלה (עשו) מקיים מצוה אחת בלבד - מצות ישוב ארץ ישראל! נמצאנו, אפוא, למדים מכאן, שמצוה יחידה זו - ישיבת ארץ ישראל - המקיימת אפילו על-ידי רשע עובר עבירה כעשו, יכולה להיות שקולה כנגד כמה וכמה מצות שמקיים צדיק יסוד העולם, כיעקב אבינו.

ממשיך רבי שמואל ואומר: על אחת כמה וכמה שישבת יהודי בימינו בארץ ישראל, אפילו שהוא מקל ראש במצות אחרות, חביבה ויקרה לפני הקב"ה יתברך שמו. ואכן, מצינו הטפה נמרצת של חז"ל לעלית כל יהודי לארץ ישראל: "אמר הקב"ה: הלואי והיו בני בארץ ישראל, אף-על-פי שמתמאין אותה." (ילקוט שמעוני, איכה ג')

"וישלה יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו" (לב' ג')

לדברי חז"ל קננו בלבו של יעקב חששות כבדים ערב המפגש עם אחיו. אותה שעה נזכר ודאי יעקב, בדברי האיום שהשימע עשו לפני יציאתו לבית לבן, כעשרים שנה קודם ("יקרבו ימי אבל אבי, ואהרגה את יעקב אחי"). משום כך התקין (הכין) עצמו יעקב לשלשה דברים: לדורון (משלוח מתנה לעשו), לתפילה ולמלחמה. דרך זו של יעקב אבינו צריכה לדעת חז"ל, לשמש קו מנחה גם לנו, בניו, בכל הדורות: להתפלל לשוכן במרומים ולבקש את עזרתו לנו, בני עמו, מול אויביו הסובבים אותו. יחד עם זאת עלינו להתקין עצמנו בעת ובעונה אחת "לדורון ולמלחמה". כלומר, מצד אחד עלינו לעשות כל מה שאפשר כדי לפייס את צוררי ישראל, ובאותו זמן עלינו להתכונן במלוא כחנו, למקרה שהאויב יבחר את דרך המלחמה.

"ויירא יעקב מאוד..." (לב' ז')

על פסוק זה שנינו בבראשית רבה: "אמר יעקב: כל השנים הללו, הוא (עשו) יושב

סיפור לפרשה

"עם לבן גרתי ואחר עד עתה..." (לב' ד')

מסופר על הגאון רבי חיים מצאנז, שישב פעם בשלחנו הקדוש, אחז בזקנו שיוירד על-פי מידותיו, ואמר: "עם לבן גרתי" - הנה, זקני כבר לבן (הלבין) - "ואחר עד עתה" - ואנכי מתממה כל הימים, ועדיין לא חזרתי בתשובה... כעבור רגע של שתיקה, חזר וספר: בעיר ליזשנסק, היו עסקני "החברה קדישא" אנשים פשוטים מאוד וקטני דעת. כיון שהגיעה שעתו של רבי אלימלך להיפטר מן העולם, באו ואמרו לו: רבי, התודה על מעשיך!

השיב להם ר' אלימלך: והיכן הייתם כל הימים, עת ישבתי ליד השולחן, ואכלתי צלחת מלאה בשר לתיאבון? הלא אז עדין היה בי הכיח לשוב...מה לכם כי באתם עתה, בהיותי חדל אונים...?לאחר שספר להם איך היה מרבה לאכול ולשתות, חזר ופרט חטאים אחרים, שכביכול נכשל בהם, וכך חישוב ומנה את החטאים שכל אחד מהנוכחים עבר ומוסיף לעבור - והתיפחו כולם בבכי גדולה, ולא זזו משם, עד שנעשו כלם בעלי תשובה אמיתיים...

שבת שלום!

"ואת בשמת בת ישמעאל אחות נביות" (לב' ז')

נתכנסה פעם למסיבת "מלוח מלכה", ושבת פרשת "וישלה" היתה. לאחר שהמסובים היטיבו לבם במאכל ובמשקה, פתח אחד מזקני החבורה בדברי תורה, ובין השאר אמר: בסוף פרשת "וישלה" מספרת לנו התורה, שעשו נשא לאשה את "בשמת בת ישמעאל אחות נביות". מעיר על כך רש"י, שבסוף פרשת "תולדות" קרא לה (הכתוב) מחלת, כמו שכתוב: "וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת", ומצינו באגדת מדרש ספר שמואל: (ל)שלשה (סוגי אנשים) - מוחלים להם על כל עונותיהם: גר שנתגיר, העולה לגדולה (מקבל משרה חשובה), והנושא את האשה... לכן נקראת "מחלת", לרמוז לנו שנמחלו לעשו כל עונותיו כשנשא אותה לאשה.

והנה יש מקום לשאול על דברי מדרש זה: טבעי הדבר שמוחלים עונותיו של גר שנתגיר, שכן האיש פותח דף חדש בחייו משעת הגיור ואילך, וכבר אמרו חז"ל (יבמות כב, עא): "גר שנתגיר - כקטן שנולד דמי (גר שנתגיר דומה לתינוק שנולד). וגם העולה לגדולה ראוי למחילת עונות, כדי שלא תהיה קופה של שרצים תלויה לו מאחורי גבו, בשעה שמנהיג הוא את האחרים ומשמש להם דוגמה ומופת. אולם במה זכה הנושא אשה,

שמוחלים במחוי-יד את כל העבירות שעשה קדם נישואיו? ובעוד הדובר משתאה קמעה במתן תשובתו, התערב חסיד אחד מן המסובים וקרא בבדיחות הדעת: לפי דעתך, אין כאן שאלה ותמיחה, שהרי כבר פסקו חז"ל (ברכות ה', עא): "ייסורים ממרקין (מטהרים) כל עונותיו של האדם".

היה שותף בהפצת דברי רבנו הקדוש מפי הרה"ח ר' אליעזר ברלנד שליט"א

שמך יועבר לברכה אצל הרב שליט"א לזרע בר-קיימא, לרפואה, לפרנסה, לעילוי נשמה וכו'

טל: 02-9666755 - 052-7639126 - 052-7602440

דוא"ל: toratbreslav@gmail.com הערות והארות יקבלו בברכה